

Helhetslyftet – Slutrapport Hjo Folkhögskola – Helhetslyftet Ryd

AMIF 2022/20356811

Per Roslund

Datum: 2025-06-23

Dokumentnamn: Helhetslyftet – Slutrapport Hjo Folkhögskola

Kontaktperson: Per Roslund, Hjo Folkhögskola

Projektnummer: AMIF: Helhetslyftet, 20356811

Telefon: 0503-323 61

E-post: per.roslund@hjofolkhogskola.se

Sammanfattning

Här sammanfattar ni det viktigaste ni vill lyfta fram i er slutrapport för arbetet i Helhetslyftet.

Kort sammanfattning av bakgrund, er insats, främsta resultat och gjorda erfarenheter samt kort hur arbetet ska implementeras efter Helhetslyftet, max 1 sida.

Sammanfattningen ska kunna läsas fristående och inte hänvisa till huvudtexten eller andra skrifter.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Innehåll.....	4
Inledning	5
Projekt mål för Helhetslyftet.....	5
Beskrivning av insatsen.....	6
Resultat.....	8
SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete	9
Samverkan och lokalt nätverk.....	9
Framtida utmaningar	10
Berättelse från deltagare	10
Erfarenheter och implementering.....	11
Dokument och bilagor	12
Kursplan Helhetslyftet Ryd, Hjo Folkhögskola.....	13

Inledning

Helhetslyftet, var ett projekt som pågick mellan september 2022 till och med maj 2025. Projektet var finansierat genom medel från Asyl- och migrationsfonden (AMIF) och projektägare var Styrelsen för folkhögskolorna i Västra Götalandsregionen med projektledning förlagd på Folkhögskoleförvaltningen. Syftet med projektet var att tillhandahålla ändamålsenliga utbildningar som var anpassade till målgruppens behov där målgruppen var tredjelandsmedborgare (medborgare i länder utanför EU/EES). De utbildningsinsatser som projektet innefattade skulle utgå från tanken om att kombinera yrkesstudier med studier i svenska och/eller andra förberedande insatser inför arbetslivet. Vidare var målet med Helhetslyftet att minska arbetslösheten och öka känslan av delaktighet i samhället hos tredjelandsmedborgare. Då det finns ett samband mellan hälsa, livssituation och möjlighet att ta till sig utbildning hade projektet även inkluderat insatser med hälsokommunikation och föräldrastöd för deltagarna i projektet.

Projektet genomfördes med partners från region, kommun och civilsamhälle i 17 kommuner i Västra Götaland och Halland.

Projektpartners ansvarade för olika slags insatser för deltagarna, så som Nästa steg, Kombinationsutbildningar, Förberedande jobbspår kommun och Förberedande jobbspår folkhögskola. För att behålla en sammanhållen projekttidé fanns utöver projektledningen även samordnare för de olika insatserna som har koordinerat de olika delarna i projektet. Denna slutrapport syftar till att beskriva det arbete som Hjo folkhögskola genomförde i Helhetslyftet, redovisa projektresultat samt lyfta fram utmaningar och vilka delar som kommer att tas med i det fortsatta arbetet.

Projekt mål för Helhetslyftet

Helhetslyftet hade tre framskrivna projekt mål för deltagarna samt för verksamheterna;

- 1) ökade kunskaper i svenska språket
- 2) ökad anställningsbarhet där individuella förutsättningar matchar arbetsmarknadens behov
- 3) utvecklade metoder, arbetssätt och samverkansformer för arbetet med integration.

Hjo folkhögskola har vi främst arbetat med projekt mål 1 & 2 och beskriver vårt arbete med dessa mål i denna slutrapport för Helhetslyftet. I projektet tog projektpartners fram en förändringsteori med mål uppdelat på

organisation, ledning och medarbetare samt deltagare. Dessa har sedan följts upp utifrån ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete där inrapportering skett genom kontinuerlig dokumentation, vilket i sin tur utgjort underlag i de diskussioner som genomförts på dialogmötena. Dialogmötena har skett mellan projektpartners och projektledning och syftat till att skapa reflekterande lärtillfällen. Systematiken och återkommande diskussioner har bidragit till att områdena nedan har kunnat utvärderas, utvecklas och bidragit till förbättrade arbetssätt.

Organisation

- Upparbetade samarbeten mellan organisationer i projektet.
- Metoder kring samarbete, samverkan och samordning.
- Insatserna är anpassade efter deltagarens behov och förutsättningar samt samhällets kompetensförsörjningsbehov.
- Metodutveckling av kombinationsutbildningar.
- Metodutveckling av BIP samt SKAPA-verktyg för deltagare.

Ledning och medarbetare

- Ledning och medarbetare har ett långsiktigt perspektiv på kedjan av stöd och insatser för deltagarens väg mot arbete.

Deltagare

- 60 % av deltagarna anger att insatsen inom Helhetslyftet har varit till hjälp för deras integration.
- 60 % av deltagarna har ökat sina förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden enligt BIP.
- 80 % av språkdeltagarna har förbättrat sina kunskaper i svenska enligt GERS eller SFI.

Beskrivning av insatsen

Beskriv er insats i Helhetslyftet ex **Förberedande jobbspår folkhögskola**

Bakgrund och syfte

Hjo folkhögskola ansökte om deltagande i Helhetslyftet utifrån tidigare erfarenheter av att bedriva verksamhet i Skövde centrum, med fokus på Allmän kurs och språkutvecklande arbete. Genom kommunens

kartläggning identifierades ett behov av språkutvecklande insatser i stadsdelen Södra Ryd, ett område klassat som socialt utsatt. Vi såg en möjlighet att etablera oss i området och använda folkhögskolans pedagogik för att skapa förutsättningar för vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden eller studier. Därför skickades en ansökan om deltagande i Helhetslyftet.

Målgrupp och tillgänglighet

Vi bedömde att särskilt kvinnors deltagande skulle öka om verksamheten fanns lokalt i Ryd. En lokal närvaro skulle sänka tröskeln för deltagande och öka tillgängligheten. Målet var att arbeta med språkutveckling, stärka deltagarnas egenmakt och därigenom bidra till förbättrad hälsa.

Utbildningens upplägg

Inför projektstart utformades en årscykel med olika moduler:

- **Språk för arbetsmarknad och studier** – ett övergripande språkarbete som genomsyrar alla moduler.
- **Arbetsmarknadens karta** – kunskap om den lokala och regionala arbetsmarknaden.
- **IT mot samhälle och arbete** – utveckling av digital kompetens.
- **Kultur** – diskussioner om kulturella företeelser i det svenska samhället och på arbetsmarknaden.
- **Praktik** – möjlighet till praktik eller jobbskuggning.

Organisation och ansvar

Projektet har organiserats med följande roller:

- **Rektor och biträdande rektor** har haft ett administrativt ansvar, inklusive förberedelser inför projektstart.
- **Biträdande rektor** har även ansvarat för rapportering och stöd till projektledaren.
- **Projektledaren** har haft det operativa ansvaret, inklusive antagning och uppföljning av deltagare.
- **Pedagoger** har ansvarat för undervisningen inom projektets olika delar.

Metod och reflektion

Inom projektet har delar av metoden BIP och SKAPA använts för att möjliggöra metareflektion kring deltagarnas individuella framsteg och framgångsfaktorer.

Resultat

Deltagande och uppföljning

Totalt har 41 deltagare deltagit i projektet sedan starten. Av dessa avslutade 7 personer sin medverkan utan att vi hann genomföra utskrivningssamtal. Trots upprepade försök har vi inte lyckats nå dessa deltagare för uppföljning.

Resultat utifrån indikatorer

Följande resultat baseras på deltagare som svarat på rapporteringsformuläret:

Indikator	Andel	Antal deltagare
Bidragit till integration	78 %	32 av 41
BIP-indikator	73 %	30 av 41
Språkindikator	70 %	29 av 41

Språkutveckling och egenmakt

Språkutvecklingen har varit den mest avgörande faktorn för deltagarnas upplevelse av framgång. Genom förbättrad språklig förmåga har deltagarna uttryckt en ökad känsla av egenmakt – från att våga ringa förskolan till att hjälpa andra med myndighetskontakter. Detta har även haft positiva effekter på deltagarnas hälsa, vilket vi har försökt förstärka genom inslag av fysisk aktivitet och andra hälsofrämjande moment.

Anpassning av verksamheten

Projektets innehåll har förändrats över tid beroende på deltagarnas behov. I början bestod gruppen av deltagare med något högre språklig nivå och studiebakgrund. Senare deltog fler med större språkliga utmaningar, vilket ledde till att vi behövde justera innehållet i modulerna och lägga större vikt vid språkutveckling.

Detta har också påverkat möjligheten till praktik. Vissa deltagare har inte kunnat genomföra praktik eller jobbskuggning då praktikplatserna bedömt att språknivån varit för låg.

Resursanpassning och flexibilitet

För att möta deltagarnas behov har vi tillfört pedagoger från övrig verksamhet, främst för att ge språkligt stöd. Vi har haft som målsättning att ha en flexibel tjänstefördelning där deltagarnas behov styr resursfördelningen. Vi anser att vi lyckats väl med detta och har kunnat tillföra rätt kompetens till projektet.

Samverkan och utveckling

Folkhögskolans pedagogik har visat sig väl lämpad för målgruppen, vilket gjort att fokus inte legat på att utveckla nya metoder i klassrummet. Däremot har projektet lett till utvecklad samverkan med kommunen och Arbetsförmedlingen. Under 2024 har rekryteringsarbetet via kommunen blivit mer effektivt och kontaktvägarna är nu etablerade.

SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete

SKAPA har använts i den pedagogiska verksamheten för att lättare synliggöra framsteg och förändring i upplevelse hos deltagaren. Delar inom vårt projekt så som "arbetsmarknadens karta" har varit viktig att kunna relatera till i arbetet med SKAPA. Utmaningar har funnits kring i språk, att förklara och diskutera runt frågeställningar. Andra utmaningar hos deltagare har varit bristande erfarenhet av självreflektion i relation till de utvecklingssteg som gjorts.

Samverkan och lokalt nätverk

Den viktigaste samverkanspartnern för Hjo folkhögskola inom Helhetslyftet har varit **försörjningsstödsenheten vid Skövde kommun**. Att etablera kontakten tog tid, men när den väl var på plats blev den en värdefull rekryteringskanal för deltagare. Detta möjliggjordes av att projektets målsättning – att stötta människor mot egen försörjning genom studier eller arbete – låg i linje med enhetens uppdrag.

Utöver kommunen har flera andra aktörer ingått i projektets kontaktnät, bland annat:

- **Röda Korsets kriscenter i Skövde**
- **Arbetsförmedlingen**
- **Flera lokala företag**

Vid projektstart fanns inga etablerade kontaktvägar, vilket innebar att mycket tid initialt lades på att bygga relationer, särskilt med kommunen.

Projektet har bedrivits i **Parkstugan i Ryd**, en lokal som förvaltas av föreningen **Timmermannens vänner**. Föreningen har länge varit aktiv i Södra Ryd och Parkstugan fungerar som en samlingspunkt för olika föreningar. Genom Timmermannens vänner kunde information om Helhetslyftet spridas till de boende i området.

I projektets inledning försökte rektor och biträdande rektor upprätta en formell lokal överenskommelse, men utan att nå önskat resultat. Istället lades fokus på att etablera direktkontakt med handläggare på kommunen, vilket snabbt gav resultat. Informationen om projektet fördes därefter vidare uppåt inom den kommunala organisationen. Även om ingen formell överenskommelse slöts, har samarbetet fungerat väl i praktiken. Projektledaren har haft det löpande ansvaret för kontakten med kommunens handläggare.

Framtida utmaningar

En utmaning framåt är att kontaktnätet riskerar att försvagas när projektet avslutas och folkhögskolan inte längre är fysiskt närvarande i området. Huvudverksamheten bedrivs i grannkommunen Hjo, vilket kan försvåra fortsatt samverkan. Målsättningen är dock att upprätthålla kontakten med kommunen, då flera individer inom försörjningsstöd fortsatt skulle kunna vara aktuella för skolans ordinarie verksamhet.

Berättelse från deltagare

Avslutande aktiviteter och individuella berättelser

Som avslutning på projektet anordnades en temadag med rubriken "Vad kan man uppleva genom en Regionen Runt-biljett?". Deltagargruppen reste från Skövde till Göteborg och vidare ut i skärgården för att upptäcka andra delar av regionen. För många var detta första gången de reste så långt inom

Västra Götaland, och flera blev positivt överraskade över att en biljett även inkluderar möjligheten att ta med barn. En deltagare uttryckte det så här:

"Nu vet jag vad alla pratar om när de ska åka till kusten!"

Denna gemensamma upplevelse stärkte gruppens sammanhållning och gav deltagarna nya perspektiv på tillgänglighet och fritid i Sverige.

En särskilt inspirerande berättelse kommer från en deltagare som under 1,5 år regelbundet deltog i verksamheten i Parkstugan i Ryd – trots att hen arbetade natt på ett slakteri i Skövde. Deltagaren upplevde att språket förbättrades avsevärt genom praktisk övning i vardagliga samtal. Denna person har gjort en av de största språkliga utvecklingarna i projektet, vilket har lett till att hen nu kan kommunicera funktionellt med sina arbetskamrater.

Under projektets första fas deltog flera ukrainska deltagare. Genom projektet fick några möjlighet att arbeta som språkstödare på grundskolan i Ryd, vilket inte bara stärkte deras egen språkutveckling utan också bidrog till att stötta elever i deras lärande.

Erfarenheter och implementering

1. Vikten av parallella insatser

En viktig erfarenhet från Helhetslyftet är betydelsen av att deltagare, särskilt inom TLM (tredjehandsmedborgare), kan delta i flera insatser samtidigt. Vi har sett tydlig utveckling hos deltagare som parallellt deltagit i både SFI och Helhetslyftet. Denna kombination har skapat bättre förutsättningar för språkutveckling och integration.

2. Administrativa hinder och legitimitet

Vi har stött på vissa administrativa utmaningar, där insatser hamnat i ett mellanrum mellan beslut och verkställande. Ett exempel är svårigheter att få Helhetslyftet godkänt som en aktivitet som berättigar till fortsatt försörjningsstöd. Det blev dock enklare när projektet kunde hänvisa till en större organisatorisk struktur, vilket gav insatsen legitimitet.

3. Progressionsmätning och motivation

Progressionsmätning har visat sig vara ett värdefullt verktyg för att skapa motivation och främja egenreflektion hos deltagarna. Vi ser potential i att vidareutveckla detta arbetssätt, även om vissa frågor och strukturer kan behöva anpassas för att passa folkhögskolans kursverksamhet.

4. Samverkan och resultatredovisning

Projektet har tydliggjort vikten av samverkan med både civilsamhället och kommunen. Det har också visat att det är viktigt att kunna redovisa både kvalitativa och kvantitativa resultat. Folkhögskolan har en styrka i kvalitativa analyser, men vi har lärt oss att kvantitativa indikatorer ibland är avgörande för att synliggöra effekter och skapa genomslag.

5. Metoder och pedagogik

Redan vid projektstart var vi tydliga med att folkhögskolans pedagogiska metoder lämpade sig väl för arbete inom både BIP och SKAPA. Med endast mindre justeringar har dessa metoder fungerat mycket väl. En viktig lärdom är att god integration kräver att individen får delta i flera samverkande insatser som tillsammans täcker ett bredare behovsområde. Här har vi sett hur organisatoriska strukturer ibland kan bli ett hinder – något vi som utbildningsinstitution behöver motverka genom att främja flexibilitet och samordning.

6. Behov av organisatoriskt stöd

För att kunna fortsätta bedriva liknande verksamhet som Helhetslyftet i Ryd krävs en liknande organisatorisk struktur. Som en liten folkhögskola utan exempelvis en kommuns administrativa resurser har vi sett stora fördelar med att ingå i en större projektorganisation. Det har gjort det möjligt för oss att fokusera våra resurser direkt på deltagarna, särskilt genom pedagogiskt stöd. Om vi själva hade behövt administrera ett liknande projekt hade en större del av budgeten gått till administration snarare än till verksamhet.

Dokument och bilagor

Bilaga 1. Kursplan ”moduler Helhetslyftet Ryd”

Bilaga. 1

Västra Götalandsregionen

Folkhögskoleförvaltningen

Helhetslyftet

Datum: 2022-12-05

Kursplan Helhetslyftet Ryd, Hjo Folkhögskola

Helhetslyftet är ett samarbetsprojekt som ägs av Västra Götalandsregionen, Folkhögskoleförvaltningen, och medfinansieras av AMIF – Asyl, Migrations- och Integrationsfonden. Helhetslyftet Ryd vänder sig till dig som har utomeuropeiskt medborgarskap.

Övergripande mål för Helhetslyftet Ryd är att öka delaktigheten i samhället för tredjelandsmedborgare. Med utbildningen i Helhetslyftet Ryd kommer du öka dina chanser till arbete eller studier.

Utbildningen kombinerar språkutveckling med flertalet områden som alla syftar till ökad förståelse och kunskap om det svenska samhället, arbetsmarknaden samt att öka IT-kompetensen för dig som deltagare. Utbildningen blandar teori och praktik på ett för folkhögskolan naturligt sätt.

Kursen kommer beröra flertalet temaområden utöver det övergripande språkarbetet:

Språk för arbetsmarknad och studier – övergripande språkarbete

Mål/syfte

Övergripande för samtliga arbetsområden är det språkutvecklande arbetet. Genom fokus på de olika temaområdena ges språkarbetet en struktur och variation utifrån bredden av begrepp och mötet med varierande texter. Du som deltagare kommer inom alla områden att arbeta med det svenska språket med handledning av erfarna lärare. Du som deltagare ges möjlighet att öva språket i en social kontext tillsammans med andra både verbalt och i text.

Arbetsmarknadens karta

Mål/syfte

Undervisning inom området syftar till att deltagaren skall få grundläggande kunskaper och förståelse för den lokala och regionala arbetsmarknaden. Som deltagare kommer du arbeta fram ett CV för arbetssökande samt att du tillsammans med andra kommer du förbereda och genomföra övningar för arbetsintervjuer. Undervisningen lyfter arbetsrätt och lagstiftning för svenska arbetsmarknaden. Inom området berörs också delar kopplade till kontakter med myndigheter så som Arbetsförmedling, Försäkringskassa osv. samt funktioner som A-kassa. Målet är att skapa en förståelse för samhällsstrukturer och möjliggöra för deltagaren att känna stor delaktighet. I området övas och stärks digital kompetens, se mer inom IT. Studiebesök förekommer under vissa moment under arbetsområdet.

It mot samhälle och arbete

Mål/syfte

Området syftar till att du som deltagare får möjlighet att öva och bredda dina digitala kompetenser. Området navigerar i samhällets digitala strukturer och plattformar som den enskilda medborgaren kommer i kontakt med. Området lyfter också kompetenser som efterfrågas inom delar av arbetslivet med fokus på breda och grundläggande IT-färdigheter. Du som deltagare får praktiska övningar och använder skolans digitala utrustning under kurstiden. Målet med området är att öka och bredda IT-kompetensen utifrån deltagarens individuella förutsättningar samt att skapa en förståelse för samhällets IT-strukturer och möjliggöra större självständighet.

Kultur

Mål/syfte

Området syftar till att lyfta och diskutera kulturella företeelser inom det svenska samhället och den svenska arbetsmarknaden. Inom området får du som deltagare möjlighet att möta kulturella företeelser ur ett nutida och ett historiskt perspektiv. Målet är att skapa en förståelse för framväxten av specifika delar i den svenska kulturen och den svenska arbetsmarknaden som tex fackens arbete på arbetsplatsen. Delarna inom området knyts samman med arbetslagstiftning och arbetsrätt inom det svenska samhället.

Praktik

Mål/syfte

Praktik vid en lokal arbetsplats och eller jobbskuggning är en del i utbildningen. Syftet med praktik är att du som deltagare får chans att möta arbetsmarknaden och få inblick i en bransch. Praktiken kommer visa på hur arbetsmarknaden ser ut och vilka förväntningar som finns. Vid praktiken/jobbskuggning finns löpande kontakt med handledare. Praktik eller jobbskuggning ges möjlighet till någon gång under en 4 månadsperiod.

Helhetslyftet är ett samarbetsprojekt som ägs av Västragötalandsregionen, Folkhögskoleförvaltningen, och medfinansieras av AMIF – Asyl, Migrations- och Integrationsfonden.